23. Türk-Alman Üniversitesi

23.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Türk-Alman Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Komisyonlar, Araştırma Merkezleri, esas, yönetmelikler, yönergeler, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Akademik Personel Bilgi Sistemi ve öğretim planları detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

Üniversitelerde LGBTİ+lara Karşı Ayrımcılık Göstergeleri	*GÖSTERGE*		*PUANLAR*			*Bulgular*
			0	**1**	**2**	
	1.	**Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği**				**4/10**
	1.1.	Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı			2	Adında anahtar sözcük bulunan 5 zorunlu ders
	1.2.	Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı		1		Adında anahtar sözcük bulunan 1 seçmeli ders
	1.3.	Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik		1		16 akademik yayın, Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) Türkiye ile Göç Sertifika Programı
	1.4.	Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
	1.5.	Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
	2.	**LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi**				**7/10**
	2.1.	Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı			2	Türk Alman Üniversitesi LGBTİQ+ Dayanışma Topluluğu
	2.2.	Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
	2.3.	Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı			2	6 etkinlik
	2.4.	Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı		1		1 etkinlik
	2.5.	Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı			2	12 etkinlik
	3.	**Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar**				**0/8**
	3.1.	LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		**11/28**	

Türk-Alman Üniversitesi ders müfredatları arasındaki anahtar sözcükleri başlığında taşıyan 6 dersin 3'ü insan hakları, 1'i toplumsal cinsiyet ve 1'i beden ve 1'i ayrımcılık sosyolojisi üzerinedir. Bu derslerin içeriği LGBTİ+ kapsayıcı olmakla birlikte, ilgili odakta Akademik Personel Bilgi Sistemi içerisinde 16 akademik yayın mevcuttur. Ayrıca akademik etkinlik kapsamında Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) Türkiye ile Göç Sertifika Programı içerisinde toplumsal cinsiyet başlığı bulunmaktadır.

Üniversitede Türk Alman Üniversitesi LGBTİQ+ Dayanışma Topluluğu bulunmaktadır. Üniversitede LGBTİ+'lar özelinde ve toplumsal cinsiyet eşitliği bakımından LGBTİ+ kapsayıcı etkinlikler Türk Alman Üniversitesi LGBTİQ+ Dayanışma Topluluğu ve Türk Alman Üniversitesi Pro Bono Hukuk Kulübü tarafından düzenlenmiştir. Bunlar dışında üniversite bünyesinde Teknolojide Kadın Derneği iş birliğiyle Teknolojide İnsan ve Kariyer Buluşması (2020) gerçekleşmiş ve Hukuk Fakültesi tarafından Aile Kadın ve Çocuk Hukuku Sempozyumu (2021) etkinliği organize edilmiştir. Ancak bu 2 etkinliğin LGBTİ+ kapsayıcılığına dair üniversite websitesinde herhangi bir ifadeye rastlanmamıştır.

***Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim* Göstergeleri**

GÖSTERGE		***PUANLAR***			***Bulgular***
		0	**1**	**2**	
1.	**Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği**				**2/12**
1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atıf sayısı	0			
1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0			
1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0			

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Diploma, Diploma Eki, Geçici Mezuniyet Belgesi ve Yandal Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2.	**Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler**		**1/4**
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	1	Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) Türkiye
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	**Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri**		**1/10**
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	2 etkinlik
PUAN:		**4/26**	

Türk-Alman Üniversitesi'nin temel değerleri arasında "katılımcılık ve farklılıklara saygılı olma", "toplumsal sorumluluk" gibi değerler belirlenmiş olsa da mevzuat, yönetmelik ve politika belgeleri incelemelerinde ilgili tematik alana ilişkin bir ifadeye rastlanmamıştır.

Diploma, Diploma Eki, Geçici Mezuniyet Belgesi ve Yandal Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönergede[69], isim değişikliği durumunda izlenecek yollara bakıldığında öğrencinin talebine göre belgelerin düzenlendiği, diploma hazırlanmış veya teslim edilmişse değişikliklerin diplomanın arka yüzüne tarih ve açıklama ile şerh düşülerek teslim edileceği belirtilmiştir.

Üniversite bünyesinde taciz ve mobbing gibi konular kapsamında Şiddet Türleri ve Şiddetten Korunma Yolları (2020), Kadın Hakları ve Kadına Yönelik Şiddet Konferans Dizisi (2020) etkinlikleri düzenlenmiştir.

23.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Türk-Alman Üniversitesi mensubu olan 61 öğrenci, 1 akademik personel ve 1 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 64 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 64 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir.

69 Türk-Alman Üniversitesi Diploma, Diploma Eki, Geçici Mezuniyet Belgesi ve Yandal Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönerge 13.05.2020 tarihli 47 Sayılı Senato Kararı.

Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Türk-Alman Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	44,14	Örgütlenme ve Savunuculuk	46,87	TOPLAM	48,71
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	35,94				
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	37,11				
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	61,72				
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	64,06				
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	26,95				
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	58,20				
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	57,42	Güvenli Alan	57,42		
9	Ortak kulanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	66,41				
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	48,44				
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	18,75	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	26,50		
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	21,10				
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	16,80				
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	33,60				
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	35,16				
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	33,60				
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	59,77	Akran Davranışları	64,06		
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	62,89				
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	69,53				

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Türk-Alman Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 46,87, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 57,42, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 26,50, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan

Akran Davranışları alt boyutuna 64,06 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Türk-Alman Üniversitesi için toplam skor 48,71 olarak hesaplanmıştır.

23.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Türk-Alman Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	57,00	Şiddet	66,50	TOPLAM	56,25
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	81,50				
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	52,50				
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	75,25				
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	53,75	Akademik Faaliyetler	64,25		
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	57,25				
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	69,00				
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	61,25				
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	69,00				
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	67,75				
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	62,00				
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	74,50				
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	39,25	Barınma	40,25		
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	37,50				
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	40,00				
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurtta kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	44,00				

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Türk-Alman Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 66,50, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 64,25 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 40,25 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Türk-Alman Üniversitesi için toplam skor 56,25 olarak hesaplanmıştır.